

Brussel, 9 februari 2017
(OR. en)

6170/17

COHOM 16
CONUN 54
SOC 81
FREMP 11

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad

aan: de delegaties

nr. vorig doc.: 15717/16 COHOM 168 CONUN 234 SOC 815 FREMP 210

Betreft: Herziene versie van het EU-kader dat is voorgeschreven door artikel 33, lid 2, van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap

Voor de delegaties gaat hierbij de herziene versie van het EU-kader dat is voorgeschreven door artikel 33, lid 2, van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap, zoals door de Raad vastgesteld tijdens zijn 3513e zitting op 16 januari 2017.

**HERZIENE VERSIE VAN HET EU-KADER DAT IS VOORGESCHREVEN
DOOR ARTIKEL 33, LID 2, VAN HET VERDRAG VAN DE VERENIGDE NATIES
INZAKE DE RECHTEN VAN PERSONEN MET EEN HANDICAP**

Overeenkomstig de aanbevelingen in de slotopmerkingen van het VN-Comité voor de rechten van personen met een handicap over het initiële verslag van de EU inzake de uitvoering van het Verdrag.

1. INLEIDING

Het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap¹ (hierna "het Verdrag"² genoemd) is voor de EU op 22 januari 2011 in werking getreden. Overeenkomstig artikel 33, lid 2, van het Verdrag "onderhouden en versterken" de Staten die Partij zijn een kader, met onder meer minstens één onafhankelijke instantie, of "wijzen" zij "daarvoor een instantie aan of richten die op". De rol van het kader bestaat erin de uitvoering van het Verdrag te bevorderen, te beschermen en te monitoren. Het kader dient te worden vastgesteld in overeenstemming met het rechts- en bestuursstelsel van de Staten die Partij zijn. Artikel 33, lid 2, van het Verdrag impliceert dat het desbetreffende optreden kan worden verricht binnen een kader dat meer dan één instantie kan omvatten. Overeenkomstig artikel 33, lid 3, van het Verdrag dient het maatschappelijk middenveld (in het bijzonder personen met een handicap en de organisaties die hen vertegenwoordigen) te worden betrokken bij en volledig te participeren in het monitoringproces.

Punt 13 van de Gedragscode tussen de Raad, de lidstaten en de Commissie tot vaststelling van interne regelingen voor de uitvoering door en de vertegenwoordiging van de Europese Unie met betrekking tot het Verdrag, luidt als volgt: "*De Commissie stelt te zijner tijd een passend kader voor voor één of meer onafhankelijke instanties overeenkomstig artikel 33, lid 2, van het Verdrag en voor de betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld, overeenkomstig artikel 33, lid 3, van het Verdrag, rekening houdend met alle bevoegde instellingen, organen, bureaus en agentschappen van de Unie.*"³

¹ 2010/C 340/08, PB C 340 van 15.12.2010, blz. 11.

² Alle verwijzingen naar wetsbepalingen zijn verwijzingen naar het Verdrag, tenzij anders vermeld.

³ Voor het gemak wordt hierna de term "instelling" gebruikt, behalve wanneer wordt verwezen naar de specifieke bepalingen van het Verdrag.

De terugtrekking van de Europese Commissie uit het EU-kader vormt geen beletsel voor de uitoefening van de taken door de Europese Commissie als EU-contactpunt voor de overeenkomst, waaronder bevordering en bescherming, of de taken waarin het VWEU voorziet en die betrekking hebben op het toezicht op de uitvoering van het EU-recht door de lidstaten.

2. TOEPASSINGSGEBIED

Overeenkomstig artikel 44, lid 2, van het Verdrag zijn de verplichtingen van de EU als organisatie voor regionale integratie dezelfde als de verplichtingen van een Staat die Partij is, binnen de bevoegdheid van de EU. Die bevoegdheid is omschreven in Bijlage II bij Besluit 2010/48 van de Raad⁴.

Het mandaat van het EU-kader bestrijkt bevoegdheidsgebieden van de EU en vormt een aanvulling op de nationale kaders en onafhankelijke mechanismen die de hoofdverantwoordelijkheid dragen voor de bevordering, bescherming en monitoring van het Verdrag in de lidstaten.

Het EU-kader heeft twee onderscheiden taken:

- **ten eerste** dienen de taken te worden uitgevoerd op gebieden waar de lidstaten bevoegdheden aan de EU hebben overgedragen (hoofdzakelijk EU-wetgeving en -beleid⁵). De acties van het kader zullen vooral daarop gericht zijn.
- **ten tweede** dienen de taken te worden uitgevoerd met inachtneming van de "interne" uitvoering van het Verdrag door de EU-instellingen, dat wil zeggen zowel ten aanzien van het bestuur van de Unie, bijvoorbeeld met betrekking tot hun personeel, als wat betreft hun interactie met burgers en het publiek.

⁴ Besluit 2010/48/EG van de Raad betreffende de sluiting door de Europese Gemeenschap van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap, PB L 23 van 27 januari 2010, blz. 35.

⁵ Zoals blijkt uit de bij Besluit nr. 2010/48 van de Raad gevoegde verklaring van de EU betreffende de bevoegdheid van de Europese Gemeenschap.

3. LEDEN VAN HET KADER

Een aantal instellingen en organen van de EU zorgt momenteel voor de bevordering, bescherming, en monitoring van de in het Verdrag omschreven rechten.

De volgende entiteiten zijn aangewezen om tezamen het EU-kader te vormen:

- de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement,
- de Europese ombudsman,
- het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA),
- het Europees Gehandicaptenforum (EGF).

4. TAKEN

4.1 Promotie

De **Europese Ombudsman** kan klachten in ontvangst nemen, op eigen initiatief een onderzoek verrichten en verslagen opstellen (artikel 228 VWEU) met betrekking tot wanbeheer bij het optreden van de instellingen, organen of instanties van de Unie, dus ook van de Commissie en het Bureau voor de fundamentele rechten. Deze verantwoordelijkheden omvatten ook promotie-activiteiten in het kader van het Verdrag, zoals het uitbrengen van een jaarlijks verslag, waarvan een deel gewijd is aan gehandicaptenbeleid, en het verspreiden van informatie via het Europees netwerk van ombudsmannen.

Het EU-Bureau voor de grondrechten (FRA) kan in overeenstemming met Verordening nr. 168/2007⁶ en het meerjarenkader⁷ bewustmakingsactiviteiten verrichten. Het kan met name het gehandicaptenbeleid benaderen als onderdeel van het grotere thema antidiscriminatie, maar via een horizontale aanpak ook in het kader van andere thematische gebieden.⁸

Het Europees Gehandicaptenforum (EGF) propageert op onafhankelijke wijze het Verdrag door bewustmakingscampagnes en activiteiten in de media, verslagen, de organisatie van hoorzittingen en evenementen, opleidingen, netwerkactiviteiten en de verspreiding van relevante informatie aan zijn Europese en nationale ledenorganisaties om hun technische kennis en hun capaciteit inzake belangenbehartiging alsmede de betrokkenheid van de belanghebbenden te vergroten. Andere strategische bevorderingsactiviteiten hebben betrekking op het toetsen aan EU-wetgeving en -beleid en op advies aan overheidsinstanties over de toepassing van het Verdrag.

4.2 Bescherming

4.2.1 Naleving van het Verdrag door de lidstaten bij de uitvoering van het Unierecht

De **bescherming van personen** tegen inbreuken op het Verdrag door de lidstaten bij de uitvoering van het EU-recht is **in eerste instantie een aangelegenheid voor de nationale kaders en rechtsinstanties**. Het EU-kader vormt bij de bescherming van de rechten van personen een aanvulling op de nationale kaders.

⁶ Verordening (EG) nr. 168/2007 van de Raad van 15 februari 2007 tot oprichting van een Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, met name artikel 3 en artikel 4, leden 1 en 2.

⁷ Besluit van de Raad (2008/203/EG) tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 168/2007, wat de vaststelling van een meerjarenkader voor het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten voor 2007-2012 betreft, artikel 4, lid 1, a) tot en met h) van Verordening nr. 68/2007.

⁸ Activiteiten op dit gebied behelzen de presentatie van een jaarverslag van het FRA-Bureau over grondrechten-thema's die tot zijn werkterreinen behoren, de publicatie van thematische verslagen, de organisatie van opleidings- en onderwijsactiviteiten, het betrekken van de belanghebbenden alsook communicatie en organisatie van evenementen. Het Bureau kan het grote publiek ook meer bewust maken van zijn grondrechten en van de mogelijkheden en de verschillende mechanismen om deze grondrechten in het algemeen af te dwingen, maar behandelt zelf geen individuele klachten.

De **Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement** (PETI) draagt ook bij tot de bescherming tegen inbreuken op het Verdrag door lidstaten bij de uitvoering van het EU-recht, aangezien zij kennis kan nemen van alle verzoekschriften van elke EU-burger betreffende onderwerpen die tot de werkterreinen van de Unie behoren en die hem rechtstreeks aangaan (art. 227 VWEU). De commissie oefent deze taak onafhankelijk van de lidstaten en de Commissie uit.

4.2.2 Naleving van het Verdrag door de instellingen van de EU

Het toezicht op vermeende inbreuken op het Verdrag in de vorm van wanbeheer bij het optreden van de instellingen van de EU is in eerste instantie de taak van de **Europese Ombudsman**. Hij/zij kan klachten waarin kwesties inzake recht en goed beheer aan de orde worden gesteld in ontvangst nemen en onderzoeken, alsmede ambtshalve onderzoeken voeren en verslagen opstellen (artikel 228 VWEU). De **Europese Ombudsman** kan mogelijk wanbeheer van de Commissie in de administratieve fasen van haar klachtenbehandeling en toezichtactiviteit onderzoeken en rapporteren. De Ombudsman is onafhankelijk van alle andere EU-instellingen en van welke regering, instelling, orgaan of bureau dan ook.

De **Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement** speelt een brede beschermende rol wat betreft de naleving van het Verdrag door de instellingen van de EU in hun beleidsvormings- en wetgevingsactiviteiten, ook wanneer deze handelen in het kader van hun overheidsfuncties (bv. in personeelszaken). Ze neemt kennis van verzoekschriften betreffende de wetgeving en het beleid van de EU en kan mondelinge vragen aan de Raad en de Commissie indienen voor bespreking in plenaire vergadering, of met verslagen en/of resoluties komen.

Het **EGF** neemt informatie en klachten van personen met een handicap over hun individuele ervaringen in ontvangst en brengt deze onder de aandacht van de verantwoordelijke instanties en het grote publiek. Het EGF kan tussenkomsten van derden schrijven aan een aantal nationale en Europese rechtsinstanties.

4.3 Monitoring

4.3.1 *Monitoren van de uitvoering van het Verdrag door de instellingen van de EU via het EU-recht en -beleid*

Het **EGF** **monitort** op onafhankelijke wijze stelselmatig **de uitvoering van het Verdrag door de EU via haar wetgeving en beleid**, onder andere door het onderzoeken van nieuwe wetgevingsvoorstellen, en neemt klachten betreffende de uitvoering daarvan in ontvangst. Het kan derhalve vooruitgang, stagnatie of achteruitgang in het genot van rechten over een bepaalde periode beoordelen.

De **Europese Ombudsman** verricht aanvullende monitoring van de uitvoering van het Verdrag door de instellingen, aangezien hij op eigen initiatief onderzoeken kan openen en verslagen kan opstellen over gevallen van wanbeheer bij de instellingen en organen, bureaus en agentschappen van de EU⁹.

4.3.2 *Verstrekking van gegevens en ontwikkeling van indicatoren*

Het **FRA** verzamelt en analyseert onafhankelijk gegevens binnen het bestek van zijn mandaat. Het onafhankelijk verstrekken van die gegevens zal zijn voornaamste taak zijn in het kader. In dit verband ontwikkelt het **FRA** ook indicatoren en ijkpunten om het monitoringproces te ondersteunen.

5. HANDELWIJZE

Het EU-kader moet als een eenvoudig, doeltreffend en praktisch mechanisme werken waarin afzonderlijke deelnemers binnen het bestek van hun bestaande bevoegdheden in het kader van een gecoördineerd werkplan een bijdrage zullen leveren aan de taken inzake bevordering en bescherming en monitoring van het Verdrag.

In de loop van het jaar zullen de deelnemers aan het kader hun respectieve taken uitoefenen in de context van hun activiteiten. Er zullen contacten tussen deelnemers plaatsvinden als dat nodig is.

Het kader komt ten minste één keer per jaar bijeen voor een voortgangvergadering.

De mogelijkheid tot het houden van extra vergaderingen zal terdege worden gezien naargelang de behoeften en op verzoek van een van de deelnemers aan het kader.

⁹ De Europese Ombudsman kan via het Europees netwerk van ombudsmannen ook fungeren als communicatiekanaal met nationale en regionale ombudsmannen in de lidstaten.

Alle deelnemers mogen de gehele vergadering bijwonen, inzage hebben in de zittingsdocumenten en hun visie op de besproken onderwerpen uiten. Besluiten worden bij consensus genomen. De deelnemers komen werkmethoden en prioriteiten overeen.

Duidelijke communicatie aan het publiek is van essentieel belang om ervoor te zorgen dat de werking van het kader alsook de taken en activiteiten van de verschillende componenten goed worden begrepen. De leden van het kader zorgen ervoor dat de werkzaamheden met betrekking tot de uitvoering van het Verdrag in hun periodieke verslagleggingsactiviteiten duidelijk identificeerbaar zijn en adequaat zichtbaar worden gemaakt.

Voorts onderhoudt een van de leden van het kader een volledig toegankelijke webpagina, die links naar de websites van de andere deelnemers bevat.

Wanneer zulks nodig wordt geacht, kan een herziening van het kader en/of zijn werkmethoden worden geïnitieerd.
